DÖRMÖGŐ DÖMÖTÖR

1987. MÁRCIUS

ÁRA: 7,50 Ft





A márciusi napfény végleg elűzi a dermesztő telet. Bársonyos melegétől felébred álmából a természet, nyújtózik egy nagyot és elmosolyodik. Ettől megduzzadnak, majd kipattannak a fák ágain a rügyek — s mintegy varázslatra! — virágokká, levelekké válnak. S ezerféle fűszál és egyéb növény dugja ki fejét vidáman a földből. Új életre kel minden, bárhová nézünk.

Igazi varázslat tanúi lehetünk, ha a koratavaszi hetekben figyelemmel kísérjük az erdők, mezők világát. Igen — ilyenkor varázslat történik. Mert létezhet-e nagyobb csoda a földön a születésnél?

A születés és a szülői gondoskodás szép pillanatait láthatjuk az itt felsorakoztatott képeken.





Az énekes rigó tojásai a fészekben





A kis fiókák még kopaszok, de gyorsan fejlődnek a sok finom falattól

A szülő madár szeretettel gondoskodik fiókáiról

Dörmögő Dömötör, a Magyar Úttörők Szövetségének lapja, 3—7 éves gyerekeknek.
Megjelenik havonta.
XXXI. ÉVF. 3. sz.

Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat. Felelős kiadó: dr. Petrus György. Főszerkesztő: Kelemen Sándor.
Szerkesztőség: Budapest XI., Orlay u. 4. Levélcím: Budapest, Postafiók 112. 1502 Telefon: 668-457
Kiadóhivatal: Bp., Révay u. 16. 1374 Telefon: 116-660.
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) Budapest V., József nádor tér 1. 1900, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215.96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj negyedévre 22,50, félévre 45,— Ft, egész évre 90,— Ft.

86.0880 — Kossuth Nyomda, Budapest. Felelős vezető: Bede István vezérigazgató

INDEX 25.193 HU-ISSN 0230-1032

A beküldött kéziratokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Belső munkatársak:
Kun Magda olvasószerkesztő,
Kovács Endre képszerkesztő,
Madár Eszter levelező,
Bálint Lajosné szerk. adminisztrátor

LEONARDO DA VINCI

A kő és a kovakő

Egy kő, midőn egy kovakő rákoppintott egy napon, felháborodásában nagy sértetten így szólt:

— Mi nem jut eszedbe! Úgy látszik, összetévesztettél valakivel. Nem is ismerlek. Hagyj békén, én se bántottam senkit.

A kovakő végigmérte, majd nevetve azt mondta:

— Ha egy kicsit is béketűrőbb lennél, láthatnád, milyen csodálatos dolgot műveltem veled.

E szavak után a kő nagy nyugalommal viselte már a fájdalmát; azt, amit ütéseivel a kovakő okozott neki.

Így született meg végül az a csodás tűz, ami erejével oly sok mindenben hasznos nekünk.

Ez a mese azoknak szól, akik a tudás fájába vágják fejszéjüket, és félnek a haladásra serkentő ösztökétől. Mihelyt a fáradság béketűréssel párosul, tapasztalni fogják: csodás dolgok teremtésére képesek.

A papír és a tinta

Egy papír a papírlapok közül, aki társaival egy íróasztalon feküdt, egy napon azt tapasztalta: teleírták mindenféle jellel. Egy, a lehető legfeketébb tintába mártott toll borította be számos szóval és írásjellel.

— Ezt a megalázást igazán elhagyhattad volna — mondta haragosan a papír a tintának. — Bemocskolsz és örökre elpusztítasz ezzel a pokoli feketeséggel.

— Nem úgy van az — felelte a tinta. — Én nem bemocskoltalak, hanem jeleket írtam rád. Ettől te már nemcsak papírlap vagy, hanem üzenet is. Emberi gondolatot őrzöl, értékes írás lettél.

Így is volt. Szinte azon nyomban valaki rendet rakott az íróasztalon, s a szétszóródott papírlapokat tűzbe akarta hajítani. Váratlanul kezébe került a „bemocskolt" lap is: ezt kiemelte a többi közül, és visszatette a helyére, hiszen az már az emberi értelem örök időkre szóló tanúságát őrizte.

Fordította TARBAY EDE



TÓTH ÉVA versei

Tavaszi dal

A sárga fűz, a sárga nád
tükörben nézi magát,
sárga a nád, zöld a fű, kék
tó tükrében az ég.
A kék hegyek, a barna fák
nem zöldültek ki még,
de szél kócolja a fűz haját,
nap csókolja szemét.

SZÁVAY EDIT rajza

Kiszámoló

Őszi aszú,
téltemető,
tavaszi szél,
nyárarany!



JÁNKY BÉLA

Kéményen a gólyát

A gólyát, a gólyát
fészke visszavárja.
Szélnél sebesebben
ki megyen utána?

Kéményen a gólyát
visszavárja fészke.
Szaladjon a nádas
susogása érte.

BÁLINT TIBOR

A tűzkakas meséje

Én voltam a ház küldönce. Egy lyukas piculáért a világ végéig is elszaladtam volna, nemhogy ecetért, élesztőért a sarki fűszereshez. Így aztán mindig volt egy kis gyűjtött pénzem. Amikor már feszíteni kezdte a gipszmalac hasát, édesanyám megkérdezte:

— Mit szeretnél, fiam, venni magadnak a munkádból?

Én meg így feleltem:

— Egy csirkét. Egy kendermagos jércikét, ha lehet.

De nemigen lehetett, mert nem volt hol tartani, s a házigazda kitiltott mindenféle állatot az udvarról. Egyszer aztán édesanyám mégis csak megszánt engem, lesz ami lesz, vegyek csirkét, majd ő is segít dugdosni, fölnevelni — mondta. S hátha később, háború után olyan helyre költözünk, hol nyúlnak, csirkének, malacnak is lesz bőven helye a tartáshoz.



Kimentünk a piacra, de nekem ott nem kendermagos, még csak nem is hófehér, hanem egy élénkebb színű, különös csirke tetszett meg. Volt annak a tolla között kék, vörös, fekete, de főként élénkpiros. Még kacagtam is rajta, hiszen olyannak látszott, mintha tüzes kályhában költötte volna ki az anyja.

Nappal az udvaron pityegett, kaparta a homokot, csipegette a morzsát, magot. Estére bevittem, a konyhaasztal keresztlécére ültettem, hogy ott éjszakázzék. Jól tartottam, még gilisztát is ástam neki, az uzsonnámat is nekiadtam volna, úgy megszerettem. És olyan gyorsan nőtt, hogy elámultam rajta. És egy hajnalon meg is szólalt, elkukorintotta magát, noha kissé bátortalanul. Édesapám azonban így is haragosan kiugrott az ágyból, mert késő éjszaka tért haza munkából:

— Mi ez?!... Miféle kukorékolás?!...

Én pedig a takaró alól kibújva magamhoz szorítottam a kakast, és elindultam vele az udvarra, hogy föltegyem a kerítésre. Egyik szemem sírt, a másik meg nevetett: hiszen kiderült, hogy kakast vettem, nem jércét.

Most már mint kiskakast szerettem, még jobban, s azonnal el is neveztem Tüzikének. Ciceri a fülembe súgta, hogy etessem szemesborssal, akkor ráröpül az idegenre és összecsípi, én azonban azt akartam, hogy szelíd maradjon, békés természetű.

Hanem a második hajnalon már tisztán, bát-

ran, hatalmasan kukorékolt. De mielőtt ebből baj lett volna, fölkaptam és szaladtam is ki vele az ajtón, hogy folytassa napébresztő énekét. Többé nem tudtam visszaaludni. Nyitott szemmel figyeltem, amint a csontkürtöcskék édes és éles hangjára meghasad az ég, és kékesfehér fény dereng föl az ablakon. Aztán bíborszínű — lett a függöny is.

Már arra gondoltam, esténként zsineggel átkötöm a csőrét, hogy ne tudjon kukorékolni. De aztán megijedtem: ha ezt teszem, benne rekednek a süvöltő hangok, és kiszúrják a begyét, gondoltam, mi pedig örök sötétségre leszünk kárhoztatva. Így hát inkább összetákoltam neki egy nagy kalitkát, és fölszegeztem a kerítésre, hogy a házigazda ne kakasnak, hanem énekes madárnak tekintse.

Megértette a tréfát, s ettől kezdve nem is hajkurászta, csak nézte szótlanul, ahogy délcegen lépdel át az udvaron, gyönyörű tüzes tollait lobogtatva. A lakók is nagyon megszerették, magot szórtak elé, beszéltek hozzá. Mindezen fölbátorodva már egy jércére gyűjtögettem a pénzt, hogy Tüzikét, megházasítsuk, de akkor, már oly közel dörögtek az ágyúk a várhoz, hogy menekülni kellett.

De mi legyen a hatalmasra nőtt Tüzivel? Őt nem vihetjük magunkkal az óvóhelyre! Itt sem hagyhatjuk prédának. Valaki megfogja és kitekeri a nyakát, vagy a katonák főzik meg a kondérban húslevesnek, s még a kaparóját sem láthatjuk viszont.

Édesanyám engem is, meg a kakast is sajnálván, sápadtan járt körbe az udvaron, hóna alatt Tüzivel, a másik kezében pedig a kifent késsel,



SÓTI KLÁRA rajzai

de mindenki elfordult tőle, nem akarta levágni a kedves állatot. Hiába látott annyi vért, füstöt a háború alatt, erre a cselekedetre senki sem tudta rászánni magát. Végül egy mészáros mégis hajlott volna rá, hogy mégse érjen akkora károsodás egy családot, ahol egy fészekalja gyerek tátogatja éhesen a száját. De épp amikor kikapta volna édesanyám hóna alól, ismét dörögni kezdtek az ágyúk. A kakas megijedt, kivergődte magát, s fölszállt a ház tetejére. Onnan pedig valószínű, belerőpült a lángerdőbe, mert éjjel álmomban hallottam, amint azt mondja:

— Szívd fel begyem a tüzet, szívd fel begyem a tüzet!

És a háborúnak nemsokára vége is lett, bár nemcsak a kis Tüzi segített ebben, hanem a soksok millió ember is, aki úgy megelégelte az öldöklést, hogy már egy kakast sem akart levágni.

ITT SZÉLTOLÓ MESÉL

HORGAS BÉLA



Széltoló szereti az állatokat, ez természetes, ebben nincs semmi különös. Miért mondom el mégis? Mert mostanában sokan mesélik nekem, hogy itt is, meg ott is, meg amott is előfordul: az emberek leverik a madarak fészkeit... Például a fecskék fészkeit... Jönnek szegények tavasszal a messzi Afrikából, körülcsivitelik az ismerős tájat, a régi házat, melynek eresze alatt laktak az elmúlt évben, keresik otthonukat, de nem találják... Igaz, a fecskék szeretnek az emberek házainak ablakaihoz telepedni... Igaz, hogy korán kelnek és hangosan csivognak... Igaz, hogy piszkítanak is... De milyen ember az, aki a fecskék hangjaitól dühös lesz, és akinek annyira kényelmetlen egy kis takarítás? Hát nem olyan, mint Széltoló, mert az ő ablaka fölött hat fecskefészek pompázik! Széltoló madárbarát... De halljuk őt magát!

— Van nekem egy igen kedves, szívbéli jóbarátnőm, bizonyos Rozál, aki (megsúgom!) félig-meddig tündér... Ez a félig-meddig azt jelenti, hogy nagyon kedves és cserfes, meg azt is jelenti (ezt is megsúgom!), hogy ért kicsit a madarak nyelvén... Sok-sok madara van — ő a madaras Rozál... Egyik nap bajba jutott az én szívbéli jóbarátnőm. Hogy mi történt? Látogatóba készült Upor királyhoz, régi, atyai barátjához. Elhatározta, hogy ajándékként elviszi a királynak kedves kismadarát, Laurát... S ekkor történt a baj, a nagy-nagy baj... Laura éppen azon a napon kirepült az utcára, és fogságba ejtette őt Rezső, a hírhedt madárkereskedő... Bezárta egy drótkalitkába, és beakasztotta az üzletébe... „Segíts rajtam, Széltoló!" — ezzel a kiáltással robogott be hozzám Rozál, és én természetesen igent mondtam.





— No igen! Mert Rezső, a hírhedett madárkereskedő olyan nagy hatalom, hogy vele Rozál nem mérkőzhetett... Nem mondom, hogy én vagyok az egyetlen versenytársa Rezsőnek a ravaszságban és más mesés erőben, de hogy nem hátrálok meg előtte, az biztos! S ha Rozál kér tőlem valamit, én a sárkánnyal is szembeszállok.

... Töprengeni kezdtem, hogy mit csináljak, hogyan szabadítsam ki Laurát, akinek Upor király kertjében van a helye... Addig töprengtem, míg eszembe jutott egy pompás fogás... Titokzatos arcot öltve léptem be Rezsőhöz, és így szóltam: „Képzeld, mi történt, Rezső! Eltévedt a Sárkány kedves madara, Laura! A sárkány most házról házra jár, és dühöng, és azt mondja, jaj annak, akinél Laurát megleli"... „Jaj nekem!" — kiáltott Rezső, a hírhedett madárkereskedő. „Én találtam meg Laurát... Széltoló, segíts!"

— Segítek, mondtam az ijedt kereskedőnek. Megmagyarázom a tévedést, ő csak zárkózzon be jó erősen. Rezső reszketett, átadta Laurát, és bezárkózott... Én meg eliszkoltam gyorsan a kismadárral, és megvigasztaltam bánatos barátnőmet, Rozált, hogy máris mehet Upor királyhoz látogatóba... Rozál boldog volt és ment... A vendégség csodásan sikerült. Upor tapsikolt örömében, annyira megtetszett neki Laura, és Rozált kinevezte címzetes királylánynak... Rezső pedig, a hírhedett madárkereskedő írt nekem egy hálálkodó levelet, amelyben megköszönte segítségemet, és azt kérdezte, hogy ugye, most már nem kell félnie a Sárkánytól... El ne áruljátok neki, hogy ez a Sárkány nem is létezik!... Ha viszont Laurát látni akarjátok, látogassátok meg Upor királyt... Sajnos, a címét elfeledtem, de bárki megmondja, hol lakik, ha útnak eredtek.

SUSI JAHODA

Kisgyereket nem...

Épeszű ember nem tesz olyan dolgokat, amilyeneket Sanyi, a hároméves öcsém művel. Komisz a javából.

Tegnap a reggelinél egyszer csak fülönragadja a csészét, a kék kacsásat, és önti a kakaót a fejére. Csak így egyszerűen. A kakaó meg csordogál a fülén, az orrán a szája felé.

— Bugyburugy, buggy — ujjong Sanyi. — Bugyborékolok — mondja.

Anya láthatóan haragszik, és az öcsémet a fürdőkádba, az ingét meg a mosógépbe suvasztja.

— Miért nem ütöttél egyet a fenekére? — kérdeztem Anyát. — Ha én öntenék kakaót a fejemre, biztosan kapnék egy pár pofont.



MADÁR ESZTER rajzai

— Kisgyereket nem ütnek meg — mondta Anya.

— Aha. De nagyokat igen...

— Ekkoráknak még fogalmuk sincs arról, amit tesznek.

— Helyben vagyunk. Erről ennyit.

Már egy órája diót szedegetünk Anyával a kertben. Egy órája guggolunk a diófa alatt, és szemenként dobáljuk a diót a ruháskosárba. Nem is hinné az ember, mennyi időbe tart, amíg egy ilyen ruháskosár megtelik!

Anya feláll néha, nyújtózkodik, és nagyokat sóhajt: — Hű, de jó lesz, ha ezzel egyszer elkészülünk!

Sanyi ezalatt Mikulással, a kandúrmacskánkkal játszik a bodzabokorban. Időnként odaszalad a kosárhoz, jól beleturkál, és még a csizmás lábával is beletappancsol.

— Nézd, Anya, mit csinál! — kiabálom.

De Anya csak mosolyog. — Hagyd! Úgysem tud kárt tenni!

— És ha felborítja a kosarat? És ha az összes dió szétgurul?

— Ugyan! Sanyi nem buta! — mondja Anya.

Nem. Az öcsém nem buta. Az öcsém komisz. És amint meghallja azt, amit a ruháskosár felborításáról meg a dió szétgurulásáról mondok, leül egy öreg körtefa tönkjére,

ölébe veszi a Mikulást,
simogatja, és
elbambul: tekintetét a kosárra meg a dióra szegezi.
— Jaj nekünk! — mormolom.
És akkor megtörténik.
Sanyi feláll,
leengedi Mikulást az öléből a fűbe,
ő meg neki a kosárnak.
Megfogja a fülénél, és felfordítja. Csak így, egyszerűen.
Egy hang nélkül.

— De hol van a hátizsák?
— Ott ni! — bökött
egy másik magaslati pontra a parkettás,
aki akkor lépett be az ajtón.
— Létráról gyerekjáték lesz elérni!

— De hol van a létra?
A szőnyegtekercsek alatt
találtam rá.
Felállítottam,
és felmásztam a tetejére.
Kinyitottam a zsákot,
és kivettem a bicskát.
A bicskával Apa elvágta a madzagot,
és kiszabadította a partvist.
A partvissal Dorka megkaparintotta
az elemózsiás kosarat.
Azután kerestünk egy nyugodt helyet,
és jóízűen megebédeltünk.
Egyelőre ennyit a költözésről.
Legközelebb folytatom.
Viszontlátásra!

Írta és rajzolta DÖBRENTEY ILDIKÓ





SÓTI KLÁRA rajza

KERÉKGYÁRTÓ JÁNOS

Aki nem akart hazamenni

Macinta, a kismackó, aki a Kerekendi erdőben éldegélt, nagyon szerette a mézet, a málnát és a szamócát, de leginkább cammogni szeretett; brummogva körbecammogni az egész erdőt.

Egyszer, amikor épp cammogott, elérepült Bogár Bálint, a négy és fél pettyes katica, és megszólította:

— Szevasz, Macinta! Képzeld, megszöktem otthonról és most nem tudom, merre kell hazamenni.

— Nem tudod, merre van a bogár-kuckó? — csodálkozott Macinta. — Arra. A mogyoróbokor mögött — mutatott egy mogyoróbokorra.

— Köszönöm, nagyon rendes vagy Macinta! Akkor én most megyek is — vigyorgott Bogár Bálint, és repkedni kezdett az ellenkező irányba.

— Hová mész!? Nem arra mutattam! — kiáltott rá Macinta.

— Tudom. Épp azért szálldosok erre. Tudod, semmi kedvem hazamenni, ha már egyszer megszöktem otthonról — magyarázta Bogár Bálint.

— Nem akar hazamenni? Micsoda dolog az, hogy nem akar? — tűnődött el Macinta, majd hirtelen a kobakjához kapott és megszólalt:

— Most jutott eszembe, hogy az imént rossz irányba mutogattam. Te nem is a mogyoróbokor felé laksz, hanem arra, amerre most repülsz.

— Igen? — tátotta el a száját Bogár Bálint. — Jó, akkor repkedek amarra. Nekem mindegy, hogy merre, de haza akkor se megyek — mondta és már repkedett is a mogyoróbokor felé.

Macinta nézett utána, mosolygott magában és azt motyogta:

— Ejnyebejnye! Ha tudná, hogy valóban a mogyoróbokor mögött van a bogár-kuckó, biztosan nem szálldosna arra...





Anya hirtelen hátrafordul, és Sanyira mered. Sanyira, és a szerteszét gurult dióra, amint ott hever a fűben, akárcsak egy órával ezelőtt...

A legrosszabb az egészben, hogy Anya teljesen nyugodt. Nem szidja az öcsémet, nem üvölt, de fehér lesz az orra körül. Lassan odamegy Sanyihoz, a hóna alá veszi, mint egy nagy cipót, kiemeli a fenekét magasra, és megrakja. Aztán megkönnyebbült sóhajjal leteszi.

Az én öcsém egyáltalán nem sír. Dörzsölgeti a popsiját, és csodálkozik, hogy ilyesmi egyáltalán megeshet.

Anya azonnal megsajnálja. Bűntudattal néz Sanyira és a saját jobbkezére.

— Sanyi! — mondja. — Nézz ide a jobbkezemre! Meg kellett ütnöm téged, és most egészen piros lett.

És akkor az én öcsém odanyúl Anya kezéért, és ráfekteti az arcát. — Fájt, Anya?

Anya erre felkapja Sanyit a karjába, és dajkálja, csak dajkálja, ringatja...

Én meg akkorát rúgok a ruháskosárba, hogy berepül a bodzabokor alá.

Anyának igaza volt. Az ember ne üssön meg kisgyereket...

Fordította KUN MAGDA

OSVÁT ERZSÉBET

Kengurusdi

Kötényt kaptam
nagy-nagy zsebbel,
babám hordom benne.
Ott kucorog,
ott mocorog
a kötényzsebemben.
Ha rajtam a kötényem,
kenguruvá válok.
Kiskengurum
cipelem,
hadd lásson világot!
Zsebemből
kikukucskál,
megpróbál kimászni.
Az én kicsi kengurum
mindenre kíváncsi.



MADÁR ESZTER *rajza*

KOVÁCS LAJOS

Mesék rólam – *harmadik folyt*

Ez játszótéri sivatag,
ez a homokvár benne!
Elhagyta a sok király.
Mindegyik megy úton-félen,
a várat a szél kavarja.
Vakolata lepereg,
itt a bolond se maradt.
Van benne kő, tégla, malter,
ez mind sáros homokragacs.
Úton van a főfőherceg,
bejárni a Messzivárost,
vára most a senkié,
fújja a szél, szívja a nap!

De azért csak észnél légy,
bele ne lépj, jól vigyázz,
kard élire hánylak,
s szaladhatsz, mert nagytitokban
szabad péntek, szabad szombat
táján visszatérek!

KOLTAI ÉVA rajza

EZ A MELLÉKLET, EMELD KI A LAPBÓL!

Zebrajáték

Csíkos a lába,
csíkos a háta,
futkos a réten,
zeng a patája,
zebracsikónak
jól van a dolga,
nincs a világon
semmire gondja!

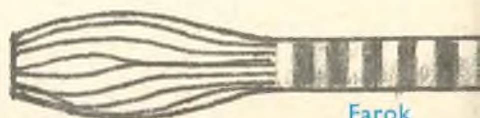


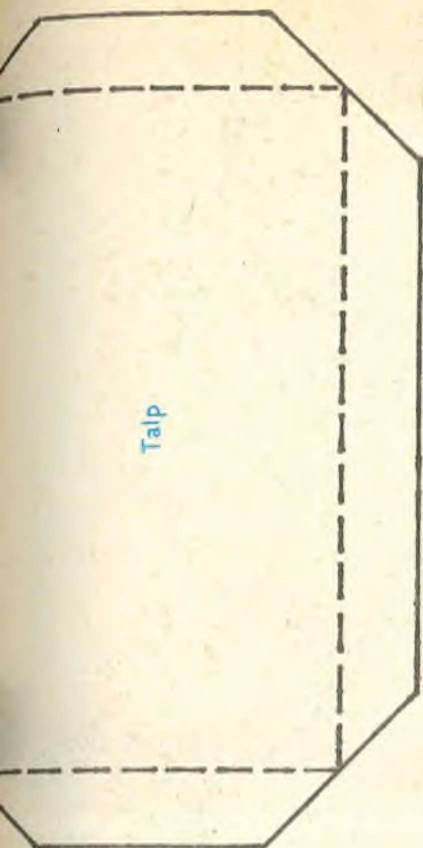
Szeretnél magadnak te is egy zebracsikót? Először is a hátoldal rejtvényét nézd meg! Vágd ki a túloldalon látható formákat a vastag vonalak mentén! Hajtogasd és ragaszd össze a különböző részeket! A hátoldalon látható dobozformát kapsz. A törzsön lévő nyílásban ceruzákat, ecseteket tarthatsz.

Ezt vágd ki!









Sörény helye

Fül helye

Fül helye







Hány gyereken látsz olyan ruhát, mint amilyen a zebráé? Rajzolj annyi csíkos bögrét Dörmögőnek!

SOMORJAI ÉVA rajzai

ÖCSI, BÁTYÓ és a törpeházikó















Marék Veronika

F. GYŐRFFY ANNA rajza

Boglárka, gólyah

Alig várták, hogy végre kisüssön a nap, és valamennyire felszikkadjon a sár. Hogy pontosak legyünk, a sár felszikkadását nem a Sárkánygyerek várta, ő nem bánta volna, ha a télen elkoptatott és csaknem kinőtt csizmájával még egy nagyot cuppogjon a sárban. Erről persze Anyjának nyilvánvalóan egészen más véleménye volt.

Végül is a nap annak rendje-módja szerint kisütött, és gőzölögve száradt a tavaszi föld is. Egy vasárnap reggel aztán felkerekedtek. Az egész család. Összecsomagolták az elemózsiát, Sárkánygyerek cipelte a hátizsákot — amíg el nem fáradt. Irány a busz! Meg sem álltak az erdőig.

Ki találja meg az első ibolyát? A legkisebb sárkányfej volt a legszemfülesebb. Aztán a második szálat ki leli? Egyszer csak olyan virágra lelt egy tisztáson, aminek még nem ismerte a nevét.

A hátizsákban azonban nemcsak ennivaló meg innivaló volt. Ott lapult a könyvecske: Búvár zsebkönyv — VADVIRÁGOK a címe. Sárkánygyerek már tudta, hol kell fellapozni a könyvet, ahová a koratavaszi virágokat rajzolta a művész. Színek szerint csoportosítva külön-



és a Sárkánygyerek

külön oldalon. Most a legszelídebb fej volt ügyes. Ő találta meg a könyvben a rajzot, amelyik a legjobban hasonlított az *igazira*.

A legokosabb fejecske már el is tudta olvasni a képaláírást: salátabogárka. Amott az a másik meg: gólyahír! Fogták a ceruzát, és X-et tettek a könyvben a rajz mellé. Ez már az ő viráguk. Látták. Megismerték. Megjegyezték a nevét.

— Nicsak, van olyan virág is, amely mellett már két-három X is áll.

— Emlékszel, Apa? Ilyen virágot már láttunk a... hol is?

Mosolyogva felelte apja:

— Tavaly kisfiam, amikor a Börzsönyben jártunk.

— Igen, ott, ahol a kispatak volt, meg a fahíd, ahol először féltem átmenni — emlékezett a legokosabb feje.

— Nekem meg beleesett a sapkám a patakba — tódította egy másik.

Újabb virág, újabb emlékek, újabb bejegyzés a könyvecskébe.

És így tovább — egészen alkonyatig.



GYÁRFÁS ENDRE

DÖRMÖGŐÉK ÉS A VIDRA

A tavaszi olvadáskor
megáradt a kicsi patak.
Sziget lett a dombocskából.
Az egérke rajta maradt.

Dörmögőék arra járnak.
Megpillantják. — Hahó! Hahó!
Áthozunk az áradaton.
Nem maradhatsz szigetlakó.

Berci nyomban vízbe gázol.
— Huhh, de jeges! Nagy a sodra.
Egyelőre meghátrálok...
De nem hagylak a sorsodra.





— Verjünk hidat — mondja Marci.
— Amíg azzal készen leszünk
— brummog Bori —, éhezik és
fagyoskodik kisegerünk.

Berci kiált: — Tudod, egér,
ki fog megmenteni téged?
Eltalpalunk a vidrához.
Tőle kérünk segítséget.

Áthallatszik a cincogás:
— A vidrától? Jaj, nem szabad!
Csúfolódtam egyszer vele,
és azóta „örök harag”.



— Mit tehetnénk? — töprenkedik
három mackónk és az egér.
— Úszni itt csak az tud, aki
télen-nyáron vizekben él.

Ki bukkan fel váratlanul?
Hát a vidra! — Szia, komák!
Foglalj helyet a fejemen,
kisegérke! Úgy hozlak át.

— Nem haragszol? — kérdik tőle.
Szól a vidra: — „Örök harag”?!
Hol van az már! Elsodorta
a veszélyes, vadóc patak.



RÁKOSY ANIKÓ rajzai





Tavasz mondókák

Gyere tavasz, várva várlak,
Hozz zöld ruhát fűnek, fának!

*

Szürke veréb, veresbegy,
A tavasz megérkezett!

*

Nem fúj már és nem havaz,
Itt van, itt van a tavasz!

*

Gólyamadár, mikor lesz nyár?
Hogyha apád gatyába jár!

Érzed? A tavasz itt van a levegőben, zöld ruhát hoz fűnek, fának, meleget a sokat didergő madaraknak, a szélkiáltónak is. A versből azt hallhatjuk, hogy tarka tollú a szélkiáltó. Színezd ki a tollait!
Hányszor hallod a *szél* szavakat a versből? Mindet megtaláltad? Rajzolj egy fát vagy ágat, s rá annyi zöld levelet, ahányszor a *szél* szót hallottad! Rajzodat kíváncsian várja Dörmögő!

Tankó Sirató Károly: **Szélkiáltó**

Hol a sziklaszél
kiálló,
odaszállt, és ott kiált a
tarka tollú
szélkiáltó.
Bekiáltja
éjbe-télbe:
a hidegnek
végre vége.
Kék napsütés
rügyet fakaszt. . .
— Kikiáltom
a szép tavaszt!

Találós kérdések

Billeg-ballag
a patakra,
Háp, háp, háp, háp,
mondogatja.

(kacsa)

Kicsi fehér házikó,
benne sárga kiscsikó,
Széttörött a házikó,
kiugrott a kiscsikó.

(csibe)

Lábon járó párna,
a gúnár a párja.

(a liba)

Van egy barátom, sosem válik el tőlem,
Ahová megyek, jön ő is vélem.
Ha fölemelem a kezem, fölemeli ő is,
ha szaladok, velem szalad ő is.

(árnyék)

Melyik ló fér el egy kosárban?

(a kotló)



A képen különböző állatok árnyképe látható. Már találkoztál velük a találós kérdésekben. De hol lehet az, amelyiknek árnyképe nincs a rajzon? Keresd meg a búvóhelyét, rajzold le, díszítsd kedved szerint, s küldd el Dörmögőnek!



Hazafelé bőrig ázott Julcsika. Édesanyja fölteregette a ruháit a szárítókötélre. Alsóneműit és a zoknikat a rövidebbikre, a többi holmit a hosszabbikra csíptette. Míg Julcsi szárad, rajzold a kötélre a ruhákat, úgy, ahogy édesanya kiteregette. Vajon milyen ruhákban indulhatott el Julcsi?



Karcsi valami szépet és kedveset szeretne adni édesanyjának a nőnapra. Mi járhat a fejében? Rajzold le, miről álmodozik!

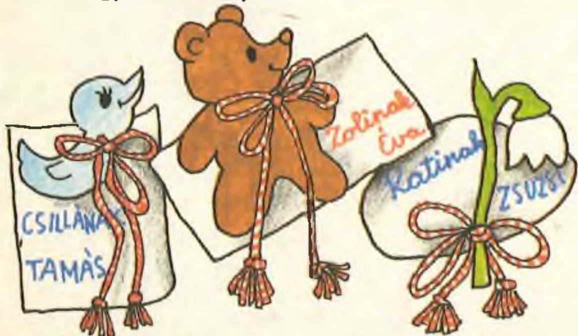


Kedves Gyerekek!

Elmúlt a farsang, elbúcsúztattuk a telet. A havas élmények után virágos, nevetős, napos rajzok bújnak elő a leveleitekből.

Az erdélyi gyerekek megírták, milyen érdekes szokás járja náluk ilyenkor, márciusban. Talán nem tudjátok mindannyian: Erdély a velünk szomszédos Romániában van, ahol román és magyar anyanyelvű emberek élnek együtt. Az ottani magyar gyerekek megtanulták a román gyerekektől a „márciuska" készítését, és most nektek is szeretnénk továbbadni ezt a hagyományt.

Március elején különböző kis figurákat vágnak ki a gyerekek filcből vagy papírból. Vékony zsinórt sodornak piros és fehér fonalból. Ezt masnira kötik, és a kivágott figurával együtt rátűzik egy névkártyára:



A kártyára a legkedvesebb barát neve kerül, akinek átadják a kész márciuskát. A megajándékozott kitűzi a kabátjára, és addig viseli, amíg meg nem látja az első gólyát. Mi is sok márciuskát készítettünk a barátainknak. A nőnapról sem feledkeztünk el. Látom, hogy ti sem:



Máté Norbi és Gyuri virágai, Hatvanból

Anyó és Bori köszöni szépen a sok köszöntést, rajzot, virágokat.

Úgy megélénkült nálunk az élet, hogy nem sok időnk marad pihenésre. Büszkék vagyunk rá, hogy PEIDL BORBÁLA, pápai olvasónk rólunk is írt tavaszi versében:

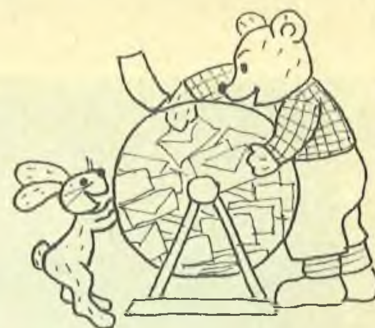


Tavaszodik, tavaszodik,
Melegedik az idő,
A mackónak barlangjában
Most már nincsen pihenő.
Kinyílik a hóvirág már,
Nem lesz több fagy, se hideg,
Egykettőre, egykettőre
Vízben fürdünk, gyerekek!

A lubickolás ideje azért még messze van. A locsolkodásé viszont közel. Berci és Marci már tanulják a locsoló-verseket, Anyó húsvétfát díszít, Borika festi a tojásokat. Ti is készülődtök? Kristó Attila rajzával kívánunk minden olvasónknak kellemes ünnepeket!

Dörmögőék





Januári számunk rejtvényeinek helyes megfejtése:
A gép téli képet felejtett el rajzolni a felső sorba, s egy nyári kép hiányzott az alsó sorból.
A melléklet téli képei közül a fenyőfa nem szerepelt a téli rajzon.

Jutalmat kaptak:

Andó István, Tiszapüspöki
Apaceller Péter, Pécs
Bajkó Eszter, Tab
Bodnár Gergely, Miskolc
Csillag Mária, Dévaványa
Csorba Angéla, Sárospatak
Fülöp Edina, Piliscsév
Hegedüs Tamás, Gellénháza
Hodászi Barbara, Őriszentpéter
Horváth Vilmos, Pécs
Kovács Andrea, Miskolc
Krebsz Aletta, Siklós
Kurcsics Krisztina, Kapuvár
Ladócsi Petra, Kartal
Lakatos Frigyes, Győr
Madarász Éva, Piliscsév
Márk András, Sopron
Márton József, Szolnok
Mező Csilla, Budapest
Mócsány Dórika, Tar
Nagy Krisztina, Gyömrő
Papp Elvira, Tápiószecső
Paulovics Marietta, Rétság-Bánk
Reiter Ági, Mohács
Sterlia Nikolett, Sopron
Szabó Dénes, Balatonszemes
Szalmási Juditka, Eger
Szatmáry-Király Gábor, Miskolc
Szeri Endre, Mindszent
Vass Anikó, Ambrózfalva
Napközi Otthonos Óvoda, Füle

MÁRCIUS

Átvészeltük a telet.
Itt a vidám kikelet.
Üdvözöljük a napot.
Nyissatok hát ablakot.

(TAMKÓ SIRATÓ KÁRC



HORVÁTH ZOLTÁN fotója

PETER KARAK: *Bystrica CSSR* **Ab**
A debreceni gyermekrajz pályázaton
I. díjat nyert munka